

RÉGI KÉPEK A Pest-budai TEMETŐKBŐL

IRTA: HORVÁTH ELEMÉR

A kerepesi temető 1897-ben majdnem ugyanolyan volt, mint ma. A kapu, a rácsozat, az úttest és az a szó, hogy: «Feltámadunk», nem változott, csak az ember változott, a régiek nagy része eltűnt, mások látogatják a sírhanthokat. Nevek a régi időkől: Herman Ottó természettudós és politikus, Mikszáth Kálmán író, Vámbéry Ármin, a nagy magyar utazó, Semmelweis Ignác orvos-tanár, az anyák megmentője, Szigligeti Ede színműíró, a Nemzeti Színház színésze, titkárja, majd igazgatója, Horváth Mihály csanádi püspök, jeles történetíró, Lotz Károly festő, Ujházy Ede színész, a humor képviselője, Barabás Miklós körajzoló, Erkel Ferenc, a «Hunyadi László» és «Bánk bán» szerzője, a Filharmóniai társaság alapítója, Salamon Ferenc egyetemi tanár, publicista, Deák Ferenc, a haza bölcse, Kossuth Lajos, a lángelkű magyar, Arany János, Vörösmarty Mihály, Jókai Mór, Hunfalvy János, Endresz György és még sokan mások, kik ugyanilyen nagynevű emberek voltak.

Ahogy tolong a nép a temetők kapuján ki és be, épp úgy, mint régen, ma is ott van a vásáros a bejáró előtt, virágot, mécsest árul; a koldus kéri az alamizsnát, a sír-ápoló pedig ott sétál a sírok között éberrel ügyelve, hogy hol tudna némi kis borralalóhoz jutni. Este a sötétben a sok égő gyertya mint a csillag sziporkázik, fény-

A felhagyott váci-úti temető Budapesten (1882.)

lik, világít a sötét éjszakában. Kéves az a sír, mely virág, mécses nélkül marad. Csak azok a temetők sötétek, melyekben hosszú idő óta nem temetnek, a hozzátartozók is elhaltak, nincs, aki ápolja a hantokat. Budapesten ma négy temetőbe viszik a halottakat. Legdíszesebb a Kerepesi-temető, melynek síremlékeit a legnevesebb művészek készítették. Így Deák Ferenc sírboltja Gerster Kálmán, a rajta lévő szobordísz Stróbl Alajos, Beöthy Ákos síremléke Zala György, Ráth György síremléke Maróthy Géza, Nagy Dezső síremléke Kisfaludy-Stróbl Zsigmond alkotása. A Kerepesinél jóval nagyobb a Kőbányán túl levő új Központi temető, melyben a hősi halottak ezrei alusszák örök álmukat. Budán a Márton-hegy alján van a Farkasréti, a Remete-hegy alatt pedig az Új óbudai temető. Ezekon kívül részben megvannak még a tabáni, a németvölgyi, a vízi-városi és a régi óbudai temetők. A Bécsi-út mellett lévő Kiscelli-parti temetőt a közelmúltban szüntették be. Ennek ma már csak a kapubejárója és a kápolnája van meg.

A Kerepesi temető kápolnája (1897.)

A Kerepesi temető főbejárata. (Háry Gyula rajza. 1897.)

Vörösmarty síremléke a Kerepesi temetőben (1858.)

Hunfalvy János sírja a budai németvölgyi temetőben. (Dörre Tivadar rajza. 1890.)

Szigligeti Ede síremléke a kerepesi-úti temetőben. (1890.)